

Офіційне
друковане видання
Верховної Ради
України

Голос України

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Митного кодексу України щодо приведення порядку визначення країни походження товару у відповідність із Митним кодексом Європейського Союзу та забезпечення реалізації угод України про вільну торгівлю

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести до Митного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., №№ 44–48, ст. 552) такі зміни:

1. У пункті 7 частини сьомої статті 33¹ слова "найменування країни походження" замінити словами "назву країни походження".

2. Розділ II викласти в такій редакції:

"Розділ II
Країна походження товару

Глава 6. Країна походження товару та критерії достатньої переробки товару. Документи про походження товару

Стаття 36. Визначення країни походження товару

1. Положення цього Кодексу встановлюють неpreferenційні правила щодо визначення країни походження товару, що переміщуються через митний кордон України, з метою застосування:

1) ставок мита, правил щодо його справляння до товарів, яким надається режим найбільшого сприяння, крім тарифних пільг (preferenцій), встановлених міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;

2) заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності;

2

3) інших заходів відповідно до вимог Світової організації торгівлі, пов'язаних із визначенням країни походження товару.

2. Країною походження товару вважається країна, в якій:

1) товар був повністю отриманий;

2) товар був підданий останнім економічно обґрунтованим виробничим та технологічним операціям з переробки, що призвели до виробництва нового товару або є важливою стадією виробництва, за умов виконання в цій країні критеріїв достатньої переробки, перелік яких встановлюється Кабінетом Міністрів України.

3. Якщо стосовно конкретного товару критерії достатньої переробки не встановлено, застосовується правило, згідно з яким країна походження товару визначається за країною походження використаних при переробці матеріалів з найбільшою вартістю.

4. Під країною походження товару можуть розумітися група країн, митні союзи країн, регіон, територія чи частина країни, якщо є необхідність їх виділення з метою визначення походження товару.

5. Повністю отримані або піддані достатній переробці товари preferenційного походження визначаються відповідно до законів України, а також міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

6. Особливості визначення країни походження товару, що ввозяться з території спеціальних (вільних) економічних зон, розташованих на території України, встановлюються законом.

Стаття 37. Товари, повністю отримані в країні походження

1. Товарами, повністю отриманими в країні походження, вважаються:

1) мінеральна продукція (корисні копалини), добута з надр цієї країни, в її територіальних водах або на її морському дні;

2) продукція рослинного походження, вирощена або зібрана в цій країні;

3) живі тварини, що народилися та вирощені в цій країні;

4) продукція, отримана від живих тварин, вирощених у цій країні;

5) продукція, отримана в результаті мисливства або рибальства в цій країні;

6) продукція морського рибальського промислу та інша продукція, отримана судном, що зареєстроване в цій країні та ходить під прапором цієї країни за межами територіальних вод будь-якої країни;

3

7) продукція, отримана або вироблена на борту переробного судна цієї країни виключно з продукції, зазначеної у пункті 6 цієї частини, за умови, що таке переробне судно зареєстроване у цій країні та ходить під її прапором;

8) продукція, отримана з морського дна або з морських надр за межами територіальних вод цієї країни, за умови, що ця країна має виключне право на розробку цього морського дна або цих морських надр;

9) брухт та відходи, отримані в результаті виробничих операцій з переробки в цій країні, а також вироб, що були в ужитку, зібрані в цій країні та придатні виключно для відновлення сировинних матеріалів;

10) товари, отримані в цій країні виключно з продукції, зазначеної в пунктах 1–9 цієї частини.

Стаття 38. Виробничі та технологічні операції, що є економічно необґрунтованими

1. Виробничі та технологічні операції вважаються економічно необґрунтованими в певній країні, якщо такі операції здійснено з метою ухилення від застосування заходів, зазначених у частині першій статті 36 цього Кодексу.

2. Незалежно від положень пункту 2 частини другої статті 36 цього Кодексу не відповідають критеріям достатньої переробки та вважаються економічно необґрунтованими для цілей отримання товаром статусу походження:

1) операції, пов'язані із забезпеченням збереження товарів у належному стані під час транспортування або зберігання (вентиляція, розділення, сушіння, видалення пошкоджених частин та подібні операції), або операції, що спрощують процедуру постачання або транспортування;

2) прості операції з видалення пилу, просіювання, відбору або очищення, сортування, класифікації, упорядкування, підбору, прасування, різання;

3) зміна упакування, роздільнення та формування партій, прості операції з поміщення у пляшки, консервні банки, флаги, мішки (пакети), коробки, ящики, фіксація на листах картону або на дошках і всі інші прості пакувальні операції;

4) формування товарів у набори або комплекти чи операції щодо підготовки товарів до продажу;

5) нанесення знаків, написів або інших подібних розпізнавальних знаків на товари або їх упакування;

6) просте складання компонентів (складових частин) продукту для отримання цілого продукту;

4

7) розбирання або зміна цільового використання продукту;
8) поєднання двох або більше операцій, зазначених у цій частині.

Стаття 39. Визначення країни походження приладдя, запасних частин або інструментів

1. Приладдя, запасні частини або інструменти, що поставляються разом і є складовими частинами товарів, які класифікуються в розділах XVI, XVII і XVIII УКТ ЗЕД, вважаються такими, що походять з тієї самої країни, що і зазначені товари.

2. Основні запасні частини для використання з будь-якими товарами, які класифікуються в розділах XVI, XVII і XVIII УКТ ЗЕД та раніше випущені у вільний обіг, вважаються такими, що походять з тієї самої країни, що і зазначені товари, якщо включення основних запасних частин на стадії виробництва не змінило їх походження.

3. Для цілей частин першої і другої цієї статті основними запасними частинами вважаються частини, які є компонентами (складовими частинами), що забезпечують роботу частин машин, пристроїв, агрегатів або транспортних засобів, які випущені у вільний обіг чи раніше експортувалися, властиві для цих товарів, а також призначені для забезпечення їх роботи та заміни ідентичних запасних частин цих товарів, пошкоджених або непридатних для роботи.

Стаття 40. Нейтральні елементи та пакувальні матеріали і контейнери, які не враховуються під час визначення країни походження товару

1. Для цілей визначення країни походження товару не враховуються походження таких нейтральних елементів:

1) енергія та паливе;

2) устаткування та обладнання;

3) машини та інструменти;

4) матеріали, що не входять та не призначені для кінцевого складу товару.

2. У разі якщо відповідно до п'ятого основного правила інтерпретації УКТ ЗЕД, встановленого Митним тарифом України, пакувальні матеріали та контейнери під час класифікації розглядаються як частина товару, вони не враховуються під час визначення країни походження товару, крім випадків, якщо критерій, встановлений для таких товарів у переліку критеріїв достатньої переробки, визначеному відповідно до пункту 2 частини другої статті 36 цього Кодексу, ґрунтується на відсотку доданої вартості.

5

Глава 7. Підтвердження країни походження товару

Стаття 41. Документи, що підтверджують країну походження товару

1. Документами, що підтверджують країну походження товару, є сертифікат про походження товару або засвідчена декларація про походження товару, або декларація про походження товару, або сертифікат про регіональне найменування товару.

Електронні документи про неpreferenційне походження товару, створені, передані, збережені або перетворені електронними засобами у візуальну форму, можуть використовуватися як документи про походження товару на паперовому носії з дотриманням законодавства у сфері електронних документів та електронного документообігу, а також у сфері електронних довірчих послуг.

У разі якщо декларант створює ідентичні за документарною інформацією та реквізитами електронний документ про походження товару та документ на паперовому носії, кожен із цих документів є оригіналом і має однакову юридичну силу.

2. Країна походження товару заявляється (декларується) митному органу шляхом зазначення назви країни походження товару та відомостей про документи, що підтверджують походження товару, у митній декларації, крім випадків, якщо обов'язкове подання оригіналу такого документа для цілей визначення країни походження товару передбачено законами України або міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

3. Сертифікат про походження товару – це документ, який однозначно свідчить про країну походження товару і виданий компетентним органом цієї країни або країни вивезення, якщо у країні вивезення сертифікат видається на підставі сертифіката, виданого компетентним органом у країні походження товару.

4. У разі втрати сертифіката приймається його офіційно завіреним дублікат.

5. Засвідчена декларація про походження товару – це декларація про походження товару, засвідчена державною організацією або компетентним органом, наділений відповідними повноваженнями.

6. Декларація про походження товару – це письмова заява про країну походження товару, зроблена у зв'язку з вивезенням товару виробником, продавцем, експортером (постачальником) або іншою компетентною особою на комерційному рахунку чи будь-якому іншому документі, що стосується товару.

6

7. Сертифікат про регіональне найменування товару – це документ, який підтверджує, що товари відповідають визначенню, характерному для відповідного регіону країни, виданий компетентним органом відповідно до законодавства країни вивезення товару.

8. У разі якщо в документах про походження товару є розбіжності у відомостях про країну походження товару або митним органом встановлено інші відомості про країну походження товару, ніж ті, що зазначені в документах, декларант або уповноважена ним особа має право надати митному органу для підтвердження відомостей про заявлену країну походження товару додаткові відомості.

9. Додатковими відомостями про країну походження товару є відомості, що містяться в товарних накладних, пакувальних листах, відвантажувальних специфікаціях, сертифікатах (відповідності, якості, фітосанітарних, ветеринарних тощо), митній декларації країни експорту, паспортах, технічній документації, висновках-експертизах відповідних органів, інших матеріалах, що можуть бути використані для підтвердження країни походження товару.

10. Документи, що підтверджують походження товару, зберігаються в порядку та протягом строків, визначених статтею 355 цього Кодексу.

Стаття 42. Порядок підтвердження країни походження товару

1. У разі переміщення товару через митний кордон України країна походження товару обов'язково заявляється (декларується) митному органу шляхом зазначення в митній декларації назви країни походження товару та відомостей про сертифікат про походження товару:

1) на товари, до яких залежно від їх країни походження застосовуються кількісні обмеження (квоти) або заходи, вжиті органами державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в межах повноважень, визначених законами України "Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту", "Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту", "Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну", "Про зовнішньоекономічну діяльність";

2) якщо митним органом встановлено, що товар походить з країни, товари якої заборонені до переміщення через митний кордон України згідно із законодавством України;

3) якщо для цілей визначення країни походження товару це передбачено законами України та міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Документи, які підтверджують країну походження товару, не вимагаються в разі, якщо:

7

1) товари, що переміщуються через митний кордон України, не підлягають письмовому декларуванню відповідно до цього Кодексу;

2) товари ввозяться громадянами;

3) товари ввозяться на митну територію України в режимі тимчасового ввезення з умовним повним звільненням від оподаткування;

4) товари переміщуються митною територією України в режимі транзиту;

5) це передбачено міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;

6) через митний кордон України переміщуються зразки флори, фауни, ґрунтів, каміня тощо для наукових досліджень, відібрані на об'єктах України, розташованих у полярних регіонах або на островах у нейтральних водах Світового океану, що становлять науковий інтерес для України.

Стаття 43. Перевірка документів, що підтверджують країну походження товару, після завершення митного оформлення

1. Перевірка документів, що підтверджують країну походження товару, зазначених у статті 41 цього Кодексу, здійснюється відповідно до цієї статті після завершення митного оформлення.

2. У разі виникнення сумнівів щодо дійсності документів про походження товару та/або правильності відомостей, що в них містяться, зокрема щодо відомостей про країну походження товару, митний орган може перевірити факт видачі сертифіката та/або його зміст на веб-сайті компетентного органу (організації), що видав сертифікат, або звернутися у паперовій або електронній формі до такого компетентного органу (організації) із запитом про проведення перевірки автентичності документа про походження товару та відповідності походження товару правилам походження, встановленим цим Кодексом.

3. Запит про проведення перевірки повинен містити виклад обставин, що дали підставу для сумнівів щодо достовірності заявленої країни походження товару, послання на правила щодо визначення походження товарів, що застосовуються в Україні, а також іншу необхідну інформацію.

4. До запиту додається оригінал документа, що підлягає перевірці, або його копія, а також у разі необхідності інші документи та відомості, що можуть сприяти проведенню перевірки.

5. Запит про проведення перевірки надсилається протягом 1095 днів з дня подання документа про походження товару, крім випадків, якщо така перевірка ініціюється у зв'язку з кримінальним провадженням.

8

Стаття 44. Видача сертифікатів про походження товару з України

1. У разі вивезення товарів з митної території України сертифікат про походження товару з України у випадку, якщо це необхідно і відображено в національних правилах країни ввезення чи передбачено міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, видається компетентним органом (організацією), уповноваженим на це відповідно до закону, правил походження, встановлених цим Кодексом, або правил походження країни призначення товарів.

2. Компетентний орган (організація), що видає сертифікат про походження товару з України, зобов'язаний зберігати його копію на паперовому носії або електронній примірник та інші документи, на підставі яких засвідчено походження такого товару з України, не менше 1095 днів від дня його видачі.

Стаття 45. Верифікація (перевірка достовірності) сертифікатів і декларацій про походження товару з України

1. Верифікація (перевірка достовірності) сертифікатів і декларацій про походження товару з України здійснюється митними органами в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

2. Компетентний орган (організація), уповноважений видавати сертифікати про походження товару з України, зобов'язаний зберігати його копію на паперовому носії або електронній примірник та інші документи, на підставі яких засвідчено походження такого товару з України, не менше 1095 днів від дня його видачі.

3. З метою встановлення достовірності даних, зазначених у сертифікаті і декларації про походження товару з України, митні органи можуть затребувати та отримувати від підприємств-виробників та/або експортерів товару, які одержали від уповноваженого органу сертифікат про походження товару з України або оформили декларацію про походження товару з України, документацию, необхідну для перевірки даних, зазначених у такому сертифікаті або декларації, а також здійснювати безпосередньо на підприємствах перевірку виробництва товару та первинної документації, пов'язаної з таким виробництвом, у порядку, встановленому законом.

4. З метою встановлення достовірності даних, зазначених у сертифікаті і декларації про походження товару з України, митні органи можуть проводити дослідження (аналіз, експертизу) проб (зразків) такого товару в порядку, встановленому цим Кодексом.

9

Стаття 46. Підстави для відмови у випуску товару

1. Митний орган відмовляє у випуску товару, якщо цей товар походить з країни, товари якої заборонені до переміщення через митний кордон України згідно із законодавством України.

2. Товари, походження яких достовірно не встановлено, випускаються митним органом у вільний обіг на митній території України, за умови сплати ввізного мита за повними ставками Митного тарифу України.

3. У разі неможливості достовірно встановити країну походження товарів, щодо яких застосовуються особливі види мита (антидемпінгове, компенсаційне, спеціальне або додатковий імпорний збір), такі товари випускаються у вільний обіг на митній території України, за умови сплати особливих видів мита.

4. До товарів застосовується (відновлюється) режим найбільшого сприяння, за умови одержання митним органом не пізніше ніж через 1095 днів з дня здійснення митного оформлення цих товарів належним чином оформленого відповідного документа про їх походження".

3. У назві та частині першій статті 212 слово "виробленої" замінити словами "отриманої або виробленої".

4. У пункті 9 частини першої статті 238 після слова "сертифікатів" доповнити словами "і декларацій про", а цифри "47" замінити цифрами "45".

5. У підпункті "г" пункту 5 частини восьмої статті 257 слово "найменування" замінити словом "назва".

6. Частину першу статті 281 доповнити абзацом другим такого змісту:

"Кабінет Міністрів України затверджує концепцію "походження товарів" і методи адміністративного співробітництва відповідно до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, які підлягають застосуванню з дня набрання чинності відповідним рішенням Підкомітету з питань митного співробітництва, утвореного відповідно до статті 83 глави 5 розділу IV зазначеної Угоди, що оприлюднюється відповідно до процедури, встановленої Кабінетом Міністрів України".

7. У пункті 14 частини другої статті 544 слова "про походження товарів" замінити словами "і декларацій про походження товару".

8. У розділі XXI "Прикінцеві та перехідні положення":

у підпункті 2 пункту 9¹² слова і цифри "частиною четвертою статті 45, частиною другою статті 46, частиною четвертою статті 48" замінити словами і цифрами "частиною п'ятою статті 43, частиною другою статті 44, частиною четвертою статті 46";

доповнити пунктом 9²⁹ такого змісту:

"9²⁹. У період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, за умов наявності у преференційних правилах походження до міжнародних договорів про вільну торгівлю правил прямого транспортування товарів з країни їх походження, дозволяється з урахуванням географічних, транспортних, економічних причин переміщення товарів, що походять з країни, з якої Україна уклала міжнародні договори про вільну торгівлю, через території третіх країн, крім території країни, визнаної державою-окупантом згідно із законом та/або державою-агресором щодо України згідно із законодавством, у разі якщо такі товари знаходяться під митним контролем країни транзиту. При цьому товари повинні бути в незмінному стані та з ними не повинні проводитися будь-які операції, крім операцій із забезпечення збереження і перевантаження товару.

Підтвердження перебування товарів під митним контролем в третій країні, якщо інше не передбачено преференційними правилами походження до міжнародних договорів України про вільну торгівлю, здійснюється шляхом надання на вибір підприємства одного або декількох таких документів:

- 1) сертифікати, видані митними органами країн транзиту, що підтверджують умови перебування цих товарів у країні транзиту та містять: повний опис транспортних засобів; дати розвантаження та перевантаження товарів; назви суден або інших використаних транспортних засобів (за необхідності);
- 2) митні декларації у митному режимі транзиту (при зберіганні товару під митним контролем – митна декларація або інший документ, оформлений при поміщенні у митний режим митного складу, вільної митної зони або на тимчасове зберігання);
- 3) книжка МДП (Carnet TIR), передбачена Митною конвенцією про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП) 1975 року;
- 4) лист-підтвердження на офіційному бланку митних органів країн транзиту;
- 5) єдиний транспортний документ, який регламентує перевезення товарів з країни експорту через країну (країни) транзиту;
- 6) товаросупровідні документи, засвідчені митним органом країни експорту, з відомостями про накладення митного забезпечення".

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
м. Київ
14 липня 2023 року
№ 3261-ІХ

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про подолання туберкульозу в Україні

Цей Закон визначає правові, організаційні та фінансові засади діяльності, спрямованої на подолання туберкульозу, забезпечення медичної допомоги людям, які хворіють на туберкульоз, та рівного доступу до неї, і встановлює права, обов'язки та відповідальність юридичних і фізичних осіб у сфері подолання туберкульозу з урахуванням положень Глобальної стратегії та цілей в галузі профілактики, лікування і боротьби із туберкульозом на період після 2015 року, затвердженої 67-ю сесією Всесвітньої асамблеї охорони здоров'я у травні 2014 року.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) госпіталізація – поміщення людини, яка хворіє на туберкульоз, до стаціонарного відділення регіонального фізіопульмонологічного центру з метою діагностики, лікування чи ізоляції;

2) діагностика латентної туберкульозної інфекції – проведення діагностичних тестів для виявлення людей з латентною туберкульозною інфекцією спеціально підготовленими медичними працівниками в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я;

3) ізоляція – відокремлення від оточуючих людини, яка хворіє на туберкульоз із бактеріовиділенням, з метою надання медичної допомоги, унеможливлення передачі інфекції іншим особам та здійснення контролю за дотриманням такою людиною протиепідемічного режиму;

4) інфекційний контроль за туберкульозом – система організаційних, протиепідемічних та профілактичних заходів, встановлена центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, спрямована на попередження виникнення туберкульозу та зниження ймовірності передачі мікобактерій туберкульозу здоровим людям, суперінфекції людей, які хворіють на туберкульоз, у закладах охорони здоров'я, місцях довгострокового перебування людей та проживання людей, які хворіють на туберкульоз;

5) контактна особа – особа, яка перебуває та/або перебувала в контакті з людиною, яка хворіє на туберкульоз із бактеріовиділенням, чи твариною, яка хворіє на туберкульоз, і внаслідок цього має ризик зараження туберкульозом;

6) людина з латентною туберкульозною інфекцією – людина, в якій за відсутності клінічних проявів захворювання виявлено позитивну імунну реакцію, обумовлену наявністю антигенів мікобактерій туберкульозу, що не пов'язано з профілактичним щепленням проти цієї хвороби;

7) людина, яка хворіє на туберкульоз із бактеріовиділенням, – людина, яка хворіє на туберкульоз, у мікротинні якої виявлені мікобактерії туберкульозу, яка є джерелом інфекції для людей, які з нею контактують;

8) протиепідемічний режим – спеціальні протиепідемічні заходи (правила поведінки людини, яка хворіє на туберкульоз із бактеріовиділенням), встановлені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, спрямовані на захист населення, у тому числі медичних та інших працівників, від зараження збудником туберкульозу;

9) протитуберкульозні заходи – комплекс соціально-економічних, організаційних, лікувально-профілактичних, медико-санітарних заходів щодо захисту населення від туберкульозу, спрямованих на подолання туберкульозу в Україні, а саме: профілактику, виявлення, діагностику, лікування, реабілітацію та паліативну допомогу людям, які хворіють на туберкульоз;

10) профілактичне лікування туберкульозу – застосування протитуберкульозних лікарських засобів з метою профілактики захворювання на туберкульоз та його рецидивів;

11) регіональний фізіопульмонологічний центр – єдиний на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці (Автономна Республіка Крим, область, місто Київ або Севастополь) заклад охорони здоров'я спроможний мережі госпітального округу, що функціонує в організаційно-правовій формі комунального некомерційного підприємства, який координує надання протитуберкульозної медичної допомоги населенню відповідного регіону та забезпечує надання медичних послуг з діагностики та лікування

дорослих і дітей із туберкульозом в амбулаторних та стаціонарних умовах за договором про медичне обслуговування населення;

12) рецидив туберкульозу – активізація туберкульозу, підтверджена виділенням культури мікобактерій або наявністю клінічних та рентгенологічних ознак туберкульозу, у людей, які раніше хворіли на туберкульоз і вважалися вилікованими;

13) система епідеміологічного моніторингу захворювання на туберкульоз – постійно діюча державна система спостереження, що використовується для аналізу стану поширення захворювання на туберкульоз, його впливу на соціальну та економічну ситуацію в державі, на стан здоров'я населення та для оцінки ефективності протитуберкульозних заходів;

14) туберкульоз – інфекційне захворювання, викликане мікобактерією туберкульозу;

15) багатогалузевий і багатосекторальний підхід до подолання туберкульозу – спосіб організації державних заходів щодо подолання туберкульозу, за якого сфера відповідальності держави за дотримання епідемічного благополуччя населення поділена між центральними та відповідними місцевими органами виконавчої влади, які безпосередньо не належать до медичної галузі (охорони здоров'я), і є керованою іншими відомствами (у сфері соціального захисту, освіти, охорони довкілля, сільського господарства, енергетики, надзвичайних ситуацій, виконання покарань і пробачії, внутрішніх справ тощо).

Стаття 2. Законодавство у сфері подолання туберкульозу

1. Законодавство України у сфері подолання туберкульозу складається з Основ законодавства України про охорону здоров'я, законів України "Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ", "Про захист населення від інфекційних хвороб", "Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення", "Про систему громадського здоров'я", цього Закону, інших нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до них.

2. Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлені інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України у сфері подолання туберкульозу, застосовуються правила міжнародного договору.

Розділ II. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ПОДОЛАННЯ ТУБЕРКУЛЬОЗУ, ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ЦЬЙ СФЕРІ

Стаття 3. Основні засади державної політики у сфері подолання туберкульозу

1. Подолання туберкульозу є невід'ємною складовою державної політики, основними засадами якої є забезпечення:

багатогалузевого і багатосекторального підходу до подолання туберкульозу;

затвердження державних програм, стратегій з подолання туберкульозу та планів заходів з їх виконання;

безоплатності та рівного доступу до якісних медичних послуг та необхідних лікарських засобів у разі захворювання на туберкульоз, послуг з ранньої діагностики і профілактики туберкульозу та соціальних послуг;

реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення;

організації профілактичних медичних оглядів.

Здійснення протитуберкульозних заходів, забезпечення кожній людині в разі захворювання на туберкульоз безоплатності, доступності та рівних можливостей отримання відповідної медичної допомоги, у тому числі шляхом створення та функціонування єдиної системи протитуберкульозної медичної допомоги населенню, що надається закладами охорони здоров'я незалежно від форми власності та відомчого підпорядкування, системи соціальної, фізичної та медичної реабілітації людини, яка хворіє на туберкульоз, належать до завдань центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування.

Стаття 4. Державні гарантії у сфері подолання туберкульозу

1. Медична та паліативна допомога, діагностика латентної туберкульозної інфекції, профілактичне лікування туберкульозу (далі – профілактичне лікування) і реабілітація людей, які хворіють на туберкульоз, та людей з латентною туберкульозною інфекцією у закладах охорони здоров'я надаються (здійнюються) безоплатно відповідно до законодавства, у тому числі Закону України "Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення".

2. Під час лікування люди, які хворіють на туберкульоз, безперервно, безоплатно та в повному обсязі забезпечуються протитуберкульозними лікарськими засобами та лікарськими засобами для лікування побічних реакцій відповідно до галузевих стандартів, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

3. Люди, які хворіють на туберкульоз, під час стаціонарного лікування чи реабілітації у регіональних фізіопульмонологічних центрах, закладах паліативної і хоспісної допомоги, реабілітаційних центрах безоплатно забезпечуються харчуванням за нормами, встановленими Кабінетом Міністрів України.

4. Людям, які хворіють на туберкульоз, та людям з латентною туберкульозною інфекцією гарантується доступ до спеціалізованої медичної допомоги, зокрема для лікування усіх форм туберкульозу та супутньої патології у закладах охорони здоров'я різного профілю.

Стаття 5. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері подолання туберкульозу

1. Кабінет Міністрів України у сфері подолання туберкульозу:

1) відповідно до закону розробляє, затверджує та забезпечує виконання відповідних державних цільових програм;

2) спрямовує та координує роботу міністерств, інших органів виконавчої влади;

3) вживає заходів щодо створення та удосконалення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я, установ і закладів громадського здоров'я, підприємств, установ та організацій, залучених до проведення протитуберкульозних заходів, у частині проведення ними таких заходів;

4) забезпечує контроль за виконанням протитуберкульозних заходів органами виконавчої влади;

5) затверджує норми харчування у регіональних фізіопульмонологічних центрах, реабілітаційних, паліативних та хоспісних відділеннях, що надають медичні послуги в умовах стаціонару для людей, які хворіють на туберкульоз;

6) затверджує перелік професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам, порядок проведення цих оглядів та видачі особистих медичних книжок;

7) затверджує державну стратегію з подолання туберкульозу в Україні;

8) здійснює інші повноваження, визначені законом.

Стаття 6. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, у сфері подолання туберкульозу

1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, у сфері подолання туберкульозу:

1) забезпечує формування державної політики у сфері подолання туберкульозу та розробляє державну стратегію з подолання туберкульозу в Україні у співпраці з іншими центральними органами виконавчої влади;

2) розробляє та організовує виконання державних комплексних та цільових програм, спрямованих на подолання туберкульозу;

3) узагальнює практику застосування законодавства у сфері подолання туберкульозу, розробляє пропозиції щодо його удосконалення та вносить в установленому порядку проекти відповідних нормативних актів;

4) забезпечує в межах своїх повноважень нормативно-правове регулювання з питань профілактики, виявлення та діагностики туберкульозу, надання медичної допомоги людям, які хворіють на туберкульоз, діагностики та лікування латентної туберкульозної інфекції, паліативної допомоги та реабілітації людей, які хворіють на туберкульоз, у тому числі затверджує:

порядок надання послуг з амбулаторного лікування людей, які хворіють на туберкульоз, у закладах первинної медичної допомоги;

порядок надання послуг громадського здоров'я у сфері подолання туберкульозу;

порядок організації виявлення туберкульозу та латентної туберкульозної інфекції;

порядок епідеміологічного нагляду за туберкульозом;

стандарт інфекційного контролю для закладів охорони здоров'я, що надають допомогу людям, які хворіють на туберкульоз;

порядок транспортування зразків біологічного матеріалу для забезпечення мікробіологічної діагностики туберкульозу на всіх рівнях надання медичної допомоги;

типові положення про мікробіологічні лабораторії з діагностики туберкульозу;

5) визначає, у тому числі за погодженням з відповідними центральними органами виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізує державну політику у сфері соціальної політики, освіти і науки, у сфері виконання покарань, правила та періодичність проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів на туберкульоз, перелік застосовуваних при здійсненні таких оглядів клінічних, радіологічних та інших інструментальних

методів дослідження, лабораторних досліджень, а також категорії осіб, віднесених до груп підвищеного ризику та ключових груп захворювання на туберкульоз;

6) аналізує і прогнозує епідемічну ситуацію в Україні, у тому числі в окремих регіонах, розробляє пропозиції щодо здійснення профілактики і зниження рівня захворюваності на туберкульоз, поліпшення епідемічної ситуації та подає їх на розгляд Кабінету Міністрів України;

7) забезпечує відповідно до закону державні закупівлі медичних виробів, медичних імунобіологічних препаратів та відповідних тестів для діагностики туберкульозу, протитуберкульозних препаратів для лікування туберкульозу, у тому числі лікування латентної туберкульозної інфекції (профілактичного лікування);

8) вживає організаційних заходів для створення в регіонах буферного запасу протитуберкульозних препаратів;

9) формує і розміщує в установленому законом порядку державне замовлення на підготовку фахівців у сфері профілактики, діагностики та лікування туберкульозу, розробляє та забезпечує виконання плану заходів з розвитку кадрового потенціалу у сфері подолання туберкульозу з урахуванням державної політики щодо людських ресурсів для систем охорони здоров'я та громадського здоров'я;

10) забезпечує інформування населення, у тому числі через суб'єктів системи громадського здоров'я, щодо запобігання виникненню та поширенню туберкульозу, зокрема щодо його раннього виявлення, епідемічної ситуації, захворюваності на туберкульоз в Україні та світі, розробляє відповідний план інформаційних заходів;

11) забезпечує здійснення оцінки ефективності протитуберкульозних заходів;

12) здійснює інші повноваження, визначені законом.

Стаття 7. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органів виконавчої влади у сфері подолання туберкульозу

1. Рада міністрів Автономної Республіки Крим і місцеві органи виконавчої влади у сфері подолання туберкульозу в межах своїх повноважень:

1) забезпечують реалізацію державної політики у сфері подолання туберкульозу, організовують розроблення і виконання відповідних регіональних та місцевих програм, беруть участь у розробленні та виконанні державних програм;

2) забезпечують відповідно до закону виконання заходів соціального захисту людей, які хворіють на туберкульоз;

3) здійснюють протитуберкульозні заходи та контролюють їх виконання юридичними і фізичними особами;

4) інформують населення через медіа про епідемічну ситуацію щодо захворюваності на туберкульоз у регіоні та заходи, що здійснюються з метою її поліпшення, беруть участь у реалізації відповідного плану інформаційних заходів щодо профілактики, раннього виявлення туберкульозу, у тому числі через систему дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти;

5) організують забезпечення кадровими, фінансовими ресурсами регіональних фізіопульмонологічних центрів, а також відповідність їх матеріально-технічної бази вимогам стандарту з інфекційного контролю для закладів охорони здоров'я, що надають допомогу людям, які хворіють на туберкульоз;

6) забезпечують розподіл централізовано закуплених за кошти державного бюджету протитуберкульозних препаратів та медичних виробів згідно з обсягами відповідних медичних послуг, що підлягають оплаті за програмою медичних гарантій у відповідному році, між регіональними фізіопульмонологічними центрами та між надавачами первинної медичної допомоги за програмою медичних гарантій, що здійснюють супровід та лікування людей, які хворіють на туберкульоз, у тому числі профілактичне;

7) вживають заходів для забезпечення створення буферного запасу протитуберкульозних препаратів і здійснюють контроль за їх використанням.

Стаття 8. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері подолання туберкульозу

- Органи місцевого самоврядування у сфері подолання туберкульозу:
  - затверджують місцеві програми подолання туберкульозу, соціальної підтримки людей, які хворіють на туберкульоз, а також програми місцевих стимулів для медичного персоналу, який залучений до подолання туберкульозу, здійснюють їх матеріально-технічне і фінансове забезпечення та контроль за їх виконанням;
  - забезпечують виконання передбачених законом заходів соціального захисту людей, які хворіють на туберкульоз;
  - здійснюють інші повноваження, визначені законом.

9

Розділ III. ОРГАНІЗАЦІЯ НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ЛЮДЯМ, ЯКІ ХВОРІЮТЬ НА ТУБЕРКУЛЬОЗ, ТА ІНШІ ЗАХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ЙОГО ПОШИРЕННЮ СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ

Стаття 9. Виявлення людей, які хворіють на туберкульоз, і людей з латентною туберкульозною інфекцією

1. Пасивне виявлення людей, які хворіють на туберкульоз, здійснюється шляхом обов'язкового призначення та проведення діагностичних досліджень на туберкульоз за наявності характерних скарг чи симптомів при зверненні пацієнта за отриманням медичної допомоги з будь-яких причин до будь-якого закладу охорони здоров'я незалежно від форми власності чи відомчого підпорядкування або до фізичної особи – підприємця, яка одержала ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики.

Активне виявлення людей, які хворіють на туберкульоз, і людей з латентною туберкульозною інфекцією (систематичний скринінг на туберкульоз) обов'язково здійснюється надавачами первинної медичної допомоги серед осіб, які подали декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, шляхом постійного виявлення пацієнтів, які належать до групи ризику розвитку туберкульозу, у тому числі латентного, та організації і проведення їх щорічного обстеження на наявність туберкульозу.

Активне та пасивне виявлення туберкульозу і виявлення латентної туберкульозної інфекції проводяться відповідно до стандартів охорони здоров'я при туберкульозі та порядку організації виявлення туберкульозу та латентної туберкульозної інфекції, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

Послуги з активного та пасивного виявлення людей, які хворіють на туберкульоз, і людей з латентною туберкульозною інфекцією включаються до відповідних пакетів медичних послуг, що підлягають оплаті в рамках програми медичних гарантій.

Послуги з активного та пасивного виявлення туберкульозу і латентної туберкульозної інфекції надаються громадянам України, а також іноземцям та особам без громадянства незалежно від підстави перебування таких осіб на території України та наявності документів, які посвідчують особу, у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

2. З метою своєчасного виявлення людей, які хворіють на туберкульоз, і людей з латентною туберкульозною інфекцією та запобігання поширенню

10

цього захворювання здійснюються обов'язкові профілактичні медичні огляди на туберкульоз. Обов'язкові профілактичні медичні огляди на туберкульоз у державних і комунальних закладах охорони здоров'я проводяться за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, інших джерел, не заборонених законодавством. Порядок проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів на туберкульоз встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

Перелік осіб, які підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам на туберкульоз, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

3. У разі погіршення епідемічної ситуації щодо захворюваності на туберкульоз за поданням головного державного санітарного лікаря адміністративної території, на якій показники захворюваності на туберкульоз значно перевищують установлені рівні для даної території, органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування приймають рішення про проведення позачергових обов'язкових профілактичних медичних оглядів на туберкульоз осіб, які підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам, чи інших груп населення, серед яких рівень захворюваності значно перевищує середній показник на відповідній території.

4. Критерії віднесення певної категорії осіб до ключових груп та групи підвищеного ризику захворювання на туберкульоз встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

5. Особи, які відмовилися пройти обов'язковий профілактичний медичний огляд на туберкульоз або не пройшли його у визначений законом строк, відсторонюються від роботи, здобувачі освіти – від відвідування закладів освіти та дитячих закладів, а здобувачі професійної (професійно-технічної освіти), фахової передвищої, вищої освіти – також від проходження виробничої практики на період до проходження такого огляду.

6. З метою забезпечення реєстрації випадку захворювання на туберкульоз, організації належного медичного обстеження людини, яка хворіє на туберкульоз, її лікування та здійснення відповідних протиепідемічних заходів медичний працівник, який виявив захворювання на туберкульоз, зобов'язаний повідомити про це регіональний центр контролю та профілактики хвороб та регіональний фізіопульмонологічний центр згідно з порядком епідеміологічного нагляду за туберкульозом.

11

Стаття 10. Лабораторії з діагностики туберкульозу у системі протитуберкульозної медичної допомоги населенню

- Діагностика туберкульозу забезпечується трірівневою мережею лабораторій, які утворюються та функціонують у закладах охорони здоров'я.
- Мікробіологічні лабораторії з діагностики туберкульозу першого рівня функціонують у загальних закладах охорони здоров'я та/або кластерних закладах охорони здоров'я у госпітальних кластерах та у закладах охорони здоров'я, що забезпечують медичне обслуговування засуджених та осіб, взятих під варту. Ці лабораторії забезпечують первинну мікробіологічну діагностику туберкульозу.
- Мікробіологічні лабораторії з діагностики туберкульозу другого рівня функціонують у структурі регіональних фізіопульмонологічних центрів та здійснюють повну мікробіологічну діагностику туберкульозу. Ці лабораторії зобов'язані організувати і здійснювати зовнішній контроль якості досліджень, що виконуються в лабораторіях першого рівня.
- Мікробіологічною лабораторією з діагностики туберкульозу третього рівня є лабораторія, що виконує функції референс-лабораторії в системі громадського здоров'я.

Ця лабораторія здійснює організаційно-методичне керівництво та забезпечує функціонування системи зовнішнього контролю якості роботи лабораторій з мікробіологічної діагностики туберкульозу першого і другого рівнів, контроль за роботою лабораторій другого рівня, надає організаційно-методичну допомогу з оптимізації лабораторної мережі з мікробіологічної діагностики туберкульозу в Україні.

На лабораторію з мікробіологічної діагностики туберкульозу, що виконує функції референс-лабораторії, також покладатимуться функції з розробки нормативно-правових актів з питань мікробіологічної діагностики туберкульозу та стандартів з мікробіологічної діагностики туберкульозу відповідно до міжнародних вимог та впровадження сучасних методів діагностики туберкульозу.

Лабораторія, що виконує функції референс-лабораторії, забезпечує співробітництво з референс-лабораторією Всесвітньої організації охорони здоров'я для участі в міжнародних програмах забезпечення зовнішнього контролю якості мікробіологічних досліджень.

5. Типові положення про мікробіологічні лабораторії з діагностики туберкульозу, а також інструкція з мікробіологічної діагностики туберкульозу затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

12

Стаття 11. Організація надання медичної допомоги людям, які хворіють на туберкульоз, та здійснення інфекційного контролю за захворюваннями на туберкульоз

1. Медична допомога людям, які хворіють на туберкульоз, надається з урахуванням потреб людей та гендерних аспектів амбулаторно, в тому числі з використанням телемедицини, або в умовах стаціонару регіонального фізіопульмонологічного центру відповідно до галузевих стандартів надання медичної допомоги та стандарту інфекційного контролю за захворюваннями на туберкульоз і порядку надання послуг з амбулаторного лікування людей, які хворіють на туберкульоз, у закладах первинної медичної допомоги. Організаційні, протиепідемічні та профілактичні заходи із запобігання поширенню туберкульозу в протитуберкульозних закладах, закладах постійного перебування людей здійснюються відповідно до стандарту інфекційного контролю, який затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

2. Обов'язковими умовами проведення протитуберкульозного лікування є надання письмової інформованої згоди пацієнта або його законного представника чи піклувальника на проведення лікування та його письмове попередження про необхідність і умови дотримання протиепідемічного режиму.

3. Контроль за дотриманням пацієнтами призначеного лікарем режиму лікування та протиепідемічного режиму, у тому числі виявлення їх порушення, здійснюється медичними працівниками, які відповідно здійснюють або мають здійснювати лікування людини, яка хворіє на туберкульоз.

4. Людям, які хворіють на туберкульоз із бактеріовиділенням, у разі наявності показів до госпіталізації, що встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, забезпечується госпіталізація до регіонального фізіопульмонологічного центру.

5. У разі відмови людини, яка хворіє на туберкульоз із бактеріовиділенням, від госпіталізації її лікування може проводитися амбулаторно за можливості ізоляції такої людини в домашніх умовах.

6. Медична допомога людям, які хворіють на туберкульоз, – громадянам України, а також іноземцям та особам без громадянства надається незалежно від підстави їх перебування на території України та наявності документів, які посвідчують особу, у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

13

Стаття 12. Примусова госпіталізація людей, які хворіють на туберкульоз із бактеріовиділенням (хворих на заразні форми туберкульозу), за рішенням суду

1. У разі якщо люди, які хворіють на туберкульоз із бактеріовиділенням, у тому числі під час амбулаторного чи стаціонарного лікування, порушують протиепідемічний режим, що ставить під загрозу зараження туберкульозом інших осіб, з метою запобігання поширенню туберкульозу за рішенням суду вони можуть бути примусово госпіталізовані до регіональних фізіопульмонологічних центрів (протитуберкульозних закладів), що мають відповідні відділення (палати) для розміщення таких хворих.

2. Заява про примусову госпіталізацію чи про продовження строку примусової госпіталізації людини, яка хворіє на туберкульоз із бактеріовиділенням, подається до суду представником регіонального фізіопульмонологічного центру (протитуберкульозного закладу), що здійснює відповідне лікування такого хворого, протягом 24 годин з моменту виявлення порушення хворим протиепідемічного режиму. До заяви додається мотивований висновок лікаря, який здійснює або має здійснювати лікування такого хворого, про необхідність відповідно примусової госпіталізації до регіонального фізіопульмонологічного центру (протитуберкульозного закладу) чи про продовження строку примусової госпіталізації.

3. Примусова госпіталізація осіб, стосовно яких судом ухвалено відповідне рішення, здійснюється з урахуванням висновку лікаря на строк до трьох місяців.

4. Продовження строку примусової госпіталізації таких осіб здійснюється за рішенням суду на визначений ним строк з урахуванням висновку лікаря, який здійснює лікування такого хворого.

5. Рішення про примусову госпіталізацію до регіонального фізіопульмонологічного центру (протитуберкульозного закладу) чи про продовження строку примусової госпіталізації людей, які хворіють на туберкульоз із бактеріовиділенням, приймається судом за місцем виявлення таких хворих або за місцезнаходженням регіонального фізіопульмонологічного центру (протитуберкульозного закладу) та підлягає негайному виконанню. Територіальні органи поліції за зверненням керівника регіонального фізіопульмонологічного центру (протитуберкульозного закладу) надають у межах своїх повноважень допомогу у забезпеченні виконання рішення суду.

6. Примусова госпіталізація людей, які хворіють на туберкульоз із бактеріовиділенням, які страждають на психічні розлади, здійснюється

14

в установленому цим Законом порядку з урахуванням законодавства про психіатричну допомогу.

7. Невиконання рішення суду про примусову госпіталізацію до регіонального фізіопульмонологічного центру (протитуберкульозного закладу) чи про продовження строку примусової госпіталізації тягне за собою відповідальність відповідно до закону.

Стаття 13. Профілактичні щеплення проти туберкульозу

- Профілактичні щеплення проти туберкульозу проводяться відповідно до законодавства у сфері захисту населення від інфекційних хвороб.
- Профілактичні щеплення проти туберкульозу проводяться безоплатно, за рахунок коштів державного, місцевих бюджетів, інших джерел, не заборонених законодавством.

Стаття 14. Заходи з профілактики туберкульозу у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку

- Допуск до відвідування закладів освіти та дитячих закладів оздоровлення та відпочинку всіх типів і форм власності людьми, які хворіють на туберкульоз із бактеріовиділенням, та завершення ними лікування здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.
- Здобувачам освіти, які хворіють на туберкульоз, створюються умови для здобуття освіти (у тому числі і в закладах охорони здоров'я). Керівники закладів охорони здоров'я, дитячих закладів оздоровлення та відпочинку за місцем перебування чи проживання дитини (за вибором батьків) або здобувача освіти зобов'язані створити умови для здобуття освіти.

Організація навчання здобувачів освіти, які хворіють на туберкульоз із бактеріовиділенням, забезпечується в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти, за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

15

Стаття 15. Обмеження, пов'язані з виконанням робіт, під час здійснення яких є високий ризик можливості зараження збудником захворювання на туберкульоз інших осіб

1. Працівники окремих професій, виробництв та організацій, професійна діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення та/або виконанням робіт, під час здійснення яких є високий ризик зараження збудником захворювання на туберкульоз інших осіб, а також здобувачі професійної (професійно-технічної освіти), фахової передвищої, вищої освіти, які мають виконувати зазначені роботи під час проходження виробничої практики, не допускаються до виконання робіт без проходження обов'язкового профілактичного медичного огляду на туберкульоз.

2. У разі виявлення у таких працівників та/або здобувачів професійної (професійно-технічної освіти), фахової передвищої, вищої освіти захворювання на туберкульоз із бактеріовиділенням вони відсторонюються від виконання робіт до припинення виділення з організму збудника туберкульозу та отримання медичного висновку щодо можливості виконання таких робіт.

Стаття 16. Профілактичне лікування туберкульозу

1. Профілактичному лікуванню підлягають особи, які знаходяться у групі ризику розвитку туберкульозу, перелік яких встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

2. Рішення про наявність медичних показань для проведення профілактичного лікування приймається лікуючим лікарем відповідно до стандартів охорони здоров'я при туберкульозі.

3. Профілактичне лікування туберкульозу для пацієнтів, які мають медичні покази, здійснюється за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів відповідно до законодавства. Медичні послуги з профілактичного лікування включаються до відповідних пакетів медичних послуг, що підлягають оплаті в рамках програми медичних гарантій. Протитуберкульозні препарати для профілактичного лікування закуповуються централізовано за кошти державного бюджету та розподіляються між закладами охорони здоров'я відповідно до законодавства.

16

Стаття 17. Додаткові заходи щодо запобігання виникненню і поширенню туберкульозу

1. Забороняється реалізація (відпуск) аптечними закладами фізичним особам лікарських засобів, віднесених до протитуберкульозної фармакотерапевтичної групи лікарських засобів Державного реєстру лікарських засобів України, без рецепта лікаря.

2. Інформація стосовно людей, які хворіють на туберкульоз, вноситься до електронної системи охорони здоров'я.

Ведення первинної облікової медичної документації стосовно пацієнтів, які хворіють на туберкульоз, здійснюється з дотриманням вимог Закону України "Про захист персональних даних".

3. За згодою людини, яка хворіє на туберкульоз або отримує профілактичне лікування туберкульозу, або її законного представника з метою організації комплексної та всебічної допомоги такій людині можуть надаватися послуги у сфері громадського здоров'я організаціями, що працюють у сфері подолання туберкульозу, в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

4. За письмовою інформованою згодою людини, яка хворіє на туберкульоз або отримує профілактичне лікування туберкульозу, або її законного представника відомості про встановлений діагноз і отримуване лікування, інформація про пацієнта та фактичне місце його перебування можуть передаватися надавачам послуг у сфері громадського здоров'я лише в інтересах та в обсязі, визначеному самим пацієнтом, для захисту його прав і законних інтересів, надання психологічної підтримки, соціального супроводу та правової допомоги, якщо поінформованість про ці обставини має істотне значення для надання такої допомоги.

Стаття 18. Здійснення протитуберкульозних заходів щодо сільськогосподарських тварин

- Протитуберкульозні заходи щодо сільськогосподарських тварин здійснюються відповідно до нормативно-правових актів з питань ветеринарної медицини.
- Продукція з неблагополучних щодо туберкульозу тваринницьких господарств використовується згідно з вимогами санітарних і ветеринарних правил щодо профілактики туберкульозу.
- Організацію і контроль за проведенням ветеринарно-санітарних і протиепізоотичних заходів щодо туберкульозу у тваринницьких господарствах, у тому числі у приватних, особистих селянських, фермерських

17

господарствах, на підприємствах, що переробляють і реалізують тваринницьку продукцію, здійснюють органи державної ветеринарної медицини.

Розділ IV. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАДАННЯ ПРОТИТУБЕРКУЛЬОЗНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ДЕЯКИМ КАТЕГОРІЯМ ЛЮДЕЙ, ЯКІ ХВОРІЮТЬ НА ТУБЕРКУЛЬОЗ

Стаття 19. Медична допомога людям, які хворіють на туберкульоз, з числа осіб, взятих під варту, та засудженим до позбавлення чи обмеження волі або арешту

- Порядок надання медичної допомоги людям, які хворіють на туберкульоз, з числа осіб, взятих під варту, чи які тримаються в умовах виконання покарань, встановлюється Кабінетом Міністрів України.
- У разі звільнення людини, яка хворіє на туберкульоз, з місць позбавлення волі (арештного дому) установа виконання покарань у якій така людина відбувала покарання, інформує її про стан здоров'я та необхідність продовження лікування за обраним місцем проживання чи перебування, а також надає медичну інформацію про її захворювання відповідному регіональному фізіопульмонологічному центру.
- У разі звільнення людини, яка хворіє на туберкульоз із бактеріовиділенням, відповідна установа виконання покарань попереджає її про необхідність дотримання протиепідемічного режиму, що засвідчується письмово, та доставляє таку людину (за її згодою) транспортом установи виконання покарань до найближчого регіонального фізіопульмонологічного центру для госпіталізації та продовження лікування. У разі відсутності згоди такої людини питання її примусової госпіталізації вирішується в порядку, встановленому статтею 12 цього Закону.

Розділ V. ПРАВА, ОБОВ'ЯЗКИ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ЛЮДЕЙ, ЯКІ ХВОРІЮТЬ НА ТУБЕРКУЛЬОЗ, ТА ЛЮДЕЙ З ЛАТЕНТНОЮ ТУБЕРКУЛЬОЗНОЮ ІНФЕКЦІЄЮ

Стаття 20. Права та обов'язки людей, які хворіють на туберкульоз, та людей з латентною туберкульозною інфекцією

- Люди, які хворіють на туберкульоз, та люди з латентною туберкульозною інфекцією мають право, зокрема, на:

1) надання безоплатної медичної допомоги та належні відповідно до санітарних норм умови перебування під час лікування у закладах охорони здоров'я;

2) отримання інформації від медичного працівника, який здійснює лікування, про особливості захворювання, методику лікування, режим харчування, існуючі ризики для здоров'я, наслідки відмови від лікування, загрозу створення небезпеки зараження оточуючих та відповідальність за порушення протиепідемічного режиму;

3) реабілітацію відповідно до медичних показань у межах коштів, виділених із бюджету;

4) отримання психологічної допомоги та соціальних послуг;

5) отримання паліативної і хоспісної допомоги;

6) спілкування з членами сім'ї та іншими особами з дотриманням протиепідемічного режиму;

7) участь у богослужіннях та релігійних обрядах з дотриманням протиепідемічного режиму.

2. Люди, які хворіють на туберкульоз, мають право на безоплатне харчування під час стаціонарного лікування у регіональних фізіопульмонологічних центрах, реабілітаційних центрах та центрах паліативної і хоспісної допомоги за нормами, встановленими Кабінетом Міністрів України.

3. Люди, які хворіють на туберкульоз, та люди з латентною туберкульозною інфекцією зобов'язані дотримуватися:

1) режиму лікування, призначеного їм відповідно до галузевих стандартів надання медичної допомоги та стандарту інфекційного контролю за захворюванням на туберкульоз;

2) правил внутрішнього розпорядку закладу охорони здоров'я під час стаціонарного лікування;

3) встановлених строків проходження обов'язкових медичних оглядів та обстеження на туберкульоз, визначених відповідними галузевими стандартами у сфері охорони здоров'я;

4) вимог протиепідемічного режиму;

5) вимог медичних працівників щодо надання інформації, необхідної для виявлення контактних осіб.

4. Люди, які хворіють на туберкульоз, звільнені з установ виконання покарань, зобов'язані протягом трьох діб після звільнення з місць позбавлення волі з'явитися до відповідного регіонального фізіопульмонологічного центру для продовження лікування та медичного спостереження.

Стаття 21. Соціальний захист людей, які хворіють на туберкульоз, та малолітніх і неповнолітніх людей з латентною туберкульозною інфекцією

1. Людям, у яких встановлено діагноз туберкульоз, які є застрахованими особами за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, листок непрацездатності видається на визначений лікуючим лікарем період лікування відповідно до строків лікування та критеріїв допуску до роботи, визначених у галузевих стандартах надання медичної допомоги, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, але не більш як на 10 місяців з дня початку основного курсу лікування. На весь період непрацездатності людини, яка хворіє на туберкульоз, за нею зберігається місце роботи, крім випадків повної втрати працездатності.

2. Власник підприємства, установи, організації всіх форм власності або уповноважений ним орган не має права звільнити працівника у зв'язку з його захворюванням на туберкульоз, крім випадків, якщо захворювання на туберкульоз є протипоказанням для роботи за професією, визначеною в переліку професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам, а переведення за його згодою на іншу роботу є неможливим. Перелік таких протипоказань встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

3. Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, виду діяльності та господарювання, громадські та благодійні організації можуть надавати допомогу людям, які хворіють на туберкульоз, або людям з латентною туберкульозною інфекцією у забезпеченні лікування, а також у харчуванні за вищими нормами, ніж визначено законодавством.

4. Громадські об'єднання та благодійні організації, інші неурядові організації беруть участь у здійсненні інформаційної діяльності, спрямованої на подолання туберкульозу, наданні благодійної допомоги, а також у реалізації послуг у сфері громадського здоров'я, спрямованих на забезпечення прихильності до лікування та профілактики туберкульозу, догляду, підтримки та соціального захисту людей, які хворіють на туберкульоз, людей з латентною туберкульозною інфекцією або які отримують профілактичне лікування туберкульозу, а також членів їх сімей.

Розділ VI. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ПРАЦІВНИКІВ РЕГІОНАЛЬНОГО ФІЗИОПУЛЬМОНОЛОГІЧНОГО ЦЕНТРУ

Стаття 22. Оплата праці медичних та інших працівників регіональних фізіопульмонологічних центрів

1. Працівникам регіональних фізіопульмонологічних центрів, які надають медичну допомогу людям, які хворіють на туберкульоз, працюють із живими збудниками туберкульозу чи матеріалами, що їх містять, здійснюють догляд за людьми, які хворіють на туберкульоз, та/або прибирання приміщень, у яких перебувають такі люди, встановлюються підвищені посадові оклади у зв'язку із шкідливими і важкими умовами праці, надбавка за вислугу років та інші надбавки і доплати. Перелік робіт, професій і посад, зайнятості працівників у яких дає право на підвищені посадові оклади, затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

Умови та розміри оплати праці працівників регіональних фізіопульмонологічних центрів визначаються Кабінетом Міністрів України.

2. Працівники, зазначені у частині першій цієї статті, мають право на допомогу для оздоровлення у розмірі посадового окладу при наданні щорічної відпустки, а також на щорічну матеріальну допомогу для вирішення соціально-побутових питань у розмірах і порядку, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Стаття 23. Соціальний захист медичних та інших працівників регіональних фізіопульмонологічних центрів

1. Працівники регіональних фізіопульмонологічних центрів, зазначені в частині першій статті 22 цього Закону, мають право на щорічну відпустку тривалістю 36 календарних днів. За кожний рік роботи після досягнення трирічного стажу роботи в умовах, визначених частиною статті 22 цього Закону, надається додатково один календарний день щорічної оплачуваної відпустки, але не більш як 15 календарних днів.

2. Захворювання на туберкульоз будь-якої локалізації працівників регіональних фізіопульмонологічних центрів, зазначених у частині першій статті 22 цього Закону, визнається професійним, і заподіяна їм здоров'ю шкода компенсується у встановленому законом порядку.

3. У разі виникнення професійного захворювання працівникам регіональних фізіопульмонологічних центрів надається право на:

першочергове поліпшення житлових умов у порядку, встановленому законодавством;

щорічну відпустку тривалістю 45 календарних днів з використанням її у літній або іншій зручній для них час.

4. Власники або уповноважені ними керівники закладів охорони здоров'я, в яких надається медична допомога людям, які хворіють на туберкульоз, зобов'язані забезпечити працівників зазначених закладів необхідними засобами захисту та проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів цих працівників на туберкульоз.

Розділ VII. ФІНАНСУВАННЯ ПРОТИТУБЕРКУЛЬОЗНИХ ЗАХОДІВ

Стаття 24. Фінансування протитуберкульозних заходів

1. Витрати, пов'язані з проведенням протитуберкульозних заходів і наукових досліджень у сфері подолання туберкульозу, фінансуються за рахунок коштів державного, місцевих бюджетів, інших джерел, не заборонених законодавством.

Розділ VIII. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ПОДОЛАННЯ ТУБЕРКУЛЬОЗУ

Стаття 25. Відповідальність за порушення законодавства у сфері подолання туберкульозу

1. Особи, винні у порушенні законодавства у сфері подолання туберкульозу, несуть відповідальність згідно із законом.

Розділ IX. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через шість місяців з дня набрання ним чинності.

2. Визнати таким, що втратив чинність з дня введення в дію цього Закону, Закон України "Про протидію захворюванню на туберкульоз"

(Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 49, ст. 258 із наступними змінами).

3. Частина другу статті 4 Закону України "Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення" (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 5, ст. 31) викласти в такій редакції:

"2. Іноземцям та особам без громадянства, які тимчасово перебувають на території України, у межах програми медичних гарантій держава забезпечує оплату необхідних медичних послуг та лікарських засобів, пов'язаних з наданням екстреної медичної допомоги. Такі особи зобов'язані компенсувати державі повну вартість наданих медичних послуг та лікарських засобів у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, якщо інше не передбачено міжнародними договорами чи законами України.

Медичні послуги та лікарські засоби, пов'язані з наданням медичної допомоги людям, які хворіють на туберкульоз, надаються громадянам України, іноземцям та особам без громадянства незалежно від підстави перебування таких осіб на території України та наявності документів, які посвідчують особу, у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

Медичні послуги та лікарські засоби, пов'язані з наданням інших видів медичної допомоги, оплачуються іноземцями та особами без громадянства, які тимчасово перебувають на території України, за рахунок власних коштів, коштів добровільного медичного страхування чи інших джерел, не заборонених законодавством".

4. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття і приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
М. КИІВ
14 липня 2023 року
№ 3269-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення управління багатоквартирними будинками

Верховна Рада України постановляє:

І. Внести зміни до таких законів України:

1. У Законі України "Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку" (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 10, ст. 78 із наступними змінами):

1) статтю 6 викласти в такій редакції:

"Стаття 6. Створення об'єднання. Скликання і проведення установчих зборів об'єднання

Об'єднання може бути створено лише власниками квартир та нежитлових приміщень у багатоквартирному будинку (багатоквартирних будинках). Установчі збори об'єднання у новозбудованих багатоквартирних будинках можуть бути проведені після державної реєстрації права власності на квартири та нежитлові приміщення, загальна площа яких становить більше половини загальної площі всіх квартир та нежитлових приміщень у такому будинку.

Для створення об'єднання скликаються установчі збори.

Установчі збори приймають рішення з питань порядку денного з можливістю їх обговорення.

За технічної можливості може бути організовано участь в установчих зборах окремих співвласників (їх представників) (за їхнім бажанням) дистанційно з використанням технічних засобів електронних комунікацій у режимі відеоконференції. Голосування таких співвласників

(їх представників), крім голосування за обрання голови зборів, здійснюється шляхом заповнення ними листків опитування.

Ініціатором установчих зборів є ініціативна група, яка складається не менш як із трьох власників квартир або нежитлових приміщень.

Повідомлення про проведення установчих зборів направляється ініціатором установчих зборів не пізніше ніж за 10 календарних днів до дня проведення установчих зборів. Повідомлення в письмовій формі надається кожному співвласнику під власноручний підпис або надсилається рекомендованим листом на адресу квартири або нежитлового приміщення, що належить співвласнику в цьому багатоквартирному будинку. За складеною у довільній формі письмовою заявою (у тому числі у формі електронного документа) співвласника до ініціатора установчих зборів, отриманою не пізніше ніж за 15 календарних днів до дня проведення установчих зборів, повідомлення про проведення установчих зборів співвласників надсилається такому співвласнику на іншу поштову адресу або на адресу електронної пошти чи з використанням інших технічних засобів електронних комунікацій, зазначених у такій заяві.

У повідомленні про проведення установчих зборів повинна міститися інформація про:

- 1) ініціатора установчих зборів;
- 2) дату, час та місце проведення установчих зборів;
- 3) порядок денний установчих зборів;
- 4) наявність/відсутність технічної можливості для участі співвласників в установчих зборах дистанційно в режимі відеоконференції із зазначенням інформації щодо підключення до неї.

До повідомлення про проведення установчих зборів можуть додаватися додаткові матеріали або інформація, що розглядатимуться на зборах.

Дата, час і місце проведення установчих зборів обираються зручними для більшості можливих учасників зборів.

Установчі збори веде голова зборів. Рішення про обрання голови зборів приймається більшістю голосів присутніх співвласників (їх представників), крім тих, які беруть участь у зборах дистанційно з використанням технічних засобів електронних комунікацій у режимі відеоконференції. При прийнятті такого рішення кожний присутній співвласник (його представник) має один голос незалежно від кількості та площі квартир або нежитлових приміщень, що перебувають у його власності.

Установчі збори приймають рішення про створення об'єднання, визначення особи, уповноваженої на підписання та подання документів для проведення державної реєстрації об'єднання як юридичної особи, а також затверджують його статут. Установчі збори уповноважені приймати й інші рішення, віднесені цим Законом до повноважень загальних зборів об'єднання.

Перший склад правління та голова правління обираються за рішенням установчих зборів. Зміна та відкликання членів і голови правління здійснюються у порядку, передбаченому статутом об'єднання.

Рішення приймається шляхом поіменного голосування.

Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосували співвласники (їх представники), загальна кількість голосів яких становить більше половини загальної кількості голосів усіх співвласників.

Кожний співвласник (його представник) під час голосування має кількість голосів, пропорційну до частки належної співвласнику площі квартири або нежитлового приміщення у загальній площі всіх квартир та нежитлових приміщень, розташованих у багатоквартирному будинку, крім випадків, визначених частинами десятою і п'ятнадцятою цієї статті. Якщо квартира або нежитлове приміщення належить співвласникам на праві спільної часткової власності, належна кожному співвласнику площа квартири або нежитлового приміщення визначається відповідно до його частки у праві спільної часткової власності. Якщо квартира або нежитлове приміщення належить співвласникам на праві спільної сумісної власності, для цілей цього Закону такі співвласники вважаються власниками рівних часток.

Якщо одна особа є власником квартир (квартири) та/або нежитлових приміщень, загальна площа яких становить більш як 50 відсотків загальної площі всіх квартир та нежитлових приміщень багатоквартирного будинку, кожний співвласник має один голос незалежно від кількості та площі квартир або нежитлових приміщень, що перебувають у його власності.

Якщо в результаті проведення установчих зборів для прийняття рішення не набрано кількості голосів "за" або "проти", встановленої частиною тринадцятою цієї статті, проводиться письмове опитування співвласників, які не голосували на установчих зборах. Письмове опитування співвласників проводиться протягом не більше ніж 45 календарних днів з дня проведення установчих зборів. Якщо протягом зазначеного строку необхідної кількості голосів "за" не набрано, рішення вважається неприйнятним.

Письмове опитування під час установчих зборів об'єднання проводиться в порядку, передбаченому Законом України "Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку".

Кожний співвласник (його представник), який взяв участь у голосуванні під час проведення установчих зборів або письмового опитування, заповнює листок опитування та підписує його власноруч або шляхом накладення електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, із зазначенням результату голосування ("за" або "проти").

Голосування представником співвласника здійснюється в порядку представництва згідно з вимогами цивільного законодавства.

Примусження співвласників (їх представників) до голосування за або проти прийняття відповідного рішення чи надання їм будь-якої винагороди при проведенні голосування під час установчих зборів або письмового опитування співвласників забороняється.

При підрахунку голосів враховуються голоси, подані співвласниками (їх представниками), у тому числі співвласниками (їх представниками), які взяли участь в установчих зборах дистанційно з використанням технічних засобів електронних комунікацій у режимі відеоконференції, під час проведення установчих зборів та письмового опитування.

Кожний співвласник (його представник) може проголосувати з одного питання лише один раз.

Рішення установчих зборів оформлюється протоколом, який повинен містити відомості про:

- 1) ініціатора установчих зборів;
- 2) дату, час, місце проведення установчих зборів (у тому числі інформація про технічні засоби електронних комунікацій, з використанням яких співвласники брали участь в установчих зборах дистанційно в режимі відеоконференції);
- 3) загальну кількість співвласників багатоквартирного будинку;
- 4) загальну площу квартир та нежитлових приміщень у багатоквартирному будинку;
- 5) кожного співвласника (його представника), який взяв участь в установчих зборах, у тому числі дистанційно з використанням технічних засобів електронних комунікацій у режимі відеоконференції, або письмовому опитуванню, а саме:

прізвище, ім'я, по батькові співвласника та його представника (у разі представництва особи);

номер квартири або нежитлового приміщення;

загальна площа квартири або нежитлового приміщення;

документ, що надає повноваження на голосування від імені співвласника (для представника);

6) обраного голову установчих зборів;

7) порядок денний установчих зборів;

8) підсумки голосування щодо кожного питання порядку денного установчих зборів.

Листки опитування, створені у паперовій формі, пронумеровуються, проштукуються та зберігаються правлінням або іншою уповноваженою співвласниками особою.

Листки опитування, створені у формі електронних документів та підписані шляхом накладення електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, зберігаються правліннями або іншою уповноваженою співвласниками особою на електронному носії інформації у форматі, що дає змогу перевірити їх цілісність на такому носії.

Повідомлення про прийняті установчими зборами рішення із зазначенням результатів голосування з кожного питання не пізніше 15 календарних днів з дня проведення установчих зборів або завершення строку, встановленого для проведення письмового опитування (у разі його проведення), надаються ініціатором установчих зборів у письмовій формі кожному співвласнику під власноручний підпис або надсилаються рекомендованим листом на адресу квартири або нежитлового приміщення, що належить співвласнику в цьому багатоквартирному будинку, або в іншому порядку, визначеному установчими зборами. За складеною у довільній формі письмовою заявою (у тому числі у формі електронного документа) співвласника повідомлення про прийняті установчими зборами рішення надсилаються йому на адресу електронної пошти чи з використанням інших технічних засобів електронних комунікацій за контактними даними, зазначеними у заяві. У такому разі надання такому співвласнику або надсилання йому рекомендованим листом повідомлення про прийняті установчими зборами рішення не вимагається.

Установчі документи об'єднання (протокол установчих зборів та статут об'єднання) підписує голова установчих зборів або інша уповноважена зборами особа.

Державна реєстрація об'єднання проводиться у порядку, встановленому законом для державної реєстрації юридичних осіб. Об'єднання вважається утвореним з дня його державної реєстрації.

Державна реєстрація змін до статуту об'єднання проводиться у порядку, встановленому законом.

У разі створення об'єднання власниками квартир та/або нежитлових приміщень у двох і більше багатоквартирних будинках голосування співвласників щодо створення такого об'єднання проводиться у порядку, передбаченому цією статтею, за кожним багатоквартирним будинком окремо. При прийнятті рішення про створення об'єднання результати голосування визнаються окремо для кожного багатоквартирного будинку. Рішення про створення об'єднання вважається прийнятим, якщо у кожному багатоквартирному будинку за нього набрано кількість голосів "за", встановлену частиною тринадцятю цієї статті.

Замовник будівництва, колишній балансоутримувач багатоквартирного будинку або особа, яка здійснювала управління багатоквартирним будинком або його обслуговування/утримання до створення об'єднання, протягом 30 календарних днів з дня направлення об'єднанням відповідного звернення забезпечує передачу такому об'єднанню:

одного комплексу проектної документації на будівництво та іншої технічної документації на багатоквартирний будинок згідно з переліком, визначеним центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері житлово-комунального господарства;

інформації та документів щодо діючих гарантійних зобов'язань стосовно будівельних робіт, виконаних під час будівництва та експлуатації багатоквартирного будинку, включаючи термін дії гарантійних зобов'язань, відомості про виконавця робіт, обсяг гарантійних зобов'язань тощо.

У разі відсутності документації на багатоквартирний будинок, визначеної частиною тридцять першою цієї статті, замовник будівництва, колишній балансоутримувач багатоквартирного будинку або особа, яка здійснювала управління багатоквартирним будинком або його обслуговування/утримання до створення об'єднання, протягом шести місяців з дня направлення об'єднанням відповідного звернення відновлює її за власний рахунок та передає об'єднанню.

Передбачені цією статтею електронні документи створюються з дотриманням законів України "Про електронні документи та електронний документообіг", "Про електронні довірчі послуги";

2) у статті 10:

частини третю і шосту викласти в такій редакції:

"Загальні збори скликаються та проводяться в порядку, передбаченому цим Законом для установчих зборів з урахуванням положень цієї статті. Ініціатором загальних зборів є правління об'єднання або ініціативна група, яка складається не менш як з трьох власників квартир або нежитлових приміщень";

"Рішення загальних зборів об'єднання доводяться до відома співвласників ініціатором загальних зборів у порядку, визначеному частиною двадцять шостою статті 6 цього Закону, або в іншому порядку, визначеному загальними зборами об'єднання";

частину дванадцятю виключити;

частини тринадцятю – шістнадцятю викласти в такій редакції:

"Статутом об'єднання може бути встановлено інший порядок визначення кількості голосів, що належать кожному співвласнику на загальних зборах, ніж передбачено частинами чотирнадцятю та п'ятнадцятю статті 6 цього Закону.

Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосували співвласники, які разом мають більше половини загальної кількості голосів усіх співвласників (крім випадків, якщо законом та/або статутом об'єднання встановлена більша кількість голосів, необхідна для прийняття рішення). Статутом об'єднання може бути встановлена інша кількість голосів, необхідна

для прийняття рішення з окремих питань. Забороняється встановлювати у статуті об'єднання кількість голосів, необхідну для прийняття рішення, менше ніж 50 відсотків загальної кількості голосів усіх співвласників та більше ніж 75 відсотків загальної кількості голосів усіх співвласників (а для прийняття рішення з питань обрання органів управління об'єднання, зміни форми управління, встановлення та зміни розмірів внесків/платежів, затвердження кошторису – більше ніж 67 відсотків загальної кількості голосів усіх співвласників), крім випадків, передбачених цим Законом.

Рішення загальних зборів об'єднання про відключення будинку від мереж (систем) централізованого постачання комунальних послуг у порядку, встановленому законом, і визначення системи подальшого забезпечення будинку комунальними послугами вважаються прийнятими, якщо за них проголосували співвласники, які разом мають більше ніж 75 відсотків загальної кількості голосів усіх співвласників.

Якщо в результаті проведення загальних зборів для прийняття рішення не набрано кількості голосів "за" або "проти", встановленої частинами чотирнадцятю та п'ятнадцятю цієї статті, проводиться письмове опитування серед співвласників, які не голосували на загальних зборах";

3) абзац четвертий частини першої статті 14 викласти в такій редакції:

"знайомитися з протоколами установчих та загальних зборів (крім конфіденційної інформації про фізичних осіб), власними листками опитування, зведеною інформацією про результати голосування кожного із співвласників (крім конфіденційної інформації про фізичних осіб), а також за власний рахунок робити з них виписки і копії та отримувати їх копії в електронній формі";

4) частину першу статті 29 після абзацу сьомого доповнити двома новими абзацами такого змісту:

"умисній втраті чи втраті з необережності або знищенні оригіналів протоколів загальних зборів об'єднання, листків опитування, договорів та інших документів щодо діяльності об'єднання;

ненаданні співвласникам інформації, передбаченої цим Законом".

У зв'язку з цим абзац восьмий вважати абзацом десятим;

5) пункт 3¹ статті 30 викласти в такій редакції:

"3¹. Установити, що на період дії воєнного стану в Україні, зведеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ, та протягом одного року з дня його припинення чи скасування на місцевості, що входить до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну

політику з питань тимчасово окупованих територій, правління об'єднання має право самостійно (без рішення або погодження загальних зборів об'єднання):

1) приймати рішення про реконструкцію та/або ремонт, у тому числі капітальний, багатоквартирного будинку, пошкодженого внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією, за рахунок коштів і майна об'єднання, отриманих для таких цілей як безпелатна безповоротна (у тому числі грантова) допомога від фізичних, юридичних осіб, територіальних громад, держави Україна, іноземних держав та міжнародних організацій. Така реконструкція та/або ремонт не повинні передбачати:

зміну функціонального призначення об'єкта або його складових частин, що є самостійними об'єктами нерухомого майна (квартира, вбудоване, прибудоване чи вбудовано-прибудоване житлове та нежитлове приміщення у будівлі, споруді, гаражний бокс, машиномісце, інше житлове або нежитлове приміщення);

зміну кількості поверхів об'єкта;

формування нових або зникнення існуючих складових частин будівлі, споруди, що є самостійними об'єктами нерухомого майна (квартира, вбудоване, прибудоване чи вбудовано-прибудоване житлове та нежитлове приміщення у будівлі, споруді, гаражний бокс, машиномісце, інше житлове або нежитлове приміщення);

2) укладати договори про отримання об'єднанням безоплатної безповоротної допомоги на реконструкцію та/або ремонт багатоквартирного будинку (квартир, нежитлових приміщень, спільного майна багатоквартирного будинку);

3) укладати договори, необхідні для виконання робіт, визначених підпунктом 1 цього пункту, за умови що загальна сума за такими договорами не перевищуватиме суми коштів та вартості майна, отриманих для таких цілей як безпелатна безповоротна (у тому числі грантова) допомога від фізичних, юридичних осіб, територіальних громад, держави Україна, іноземних держав та міжнародних організацій, та залишку коштів резервного фонду об'єднання.

Повноваження правління, передбачені цим пунктом, можуть бути достроково припинені за рішенням загальних зборів об'єднання";

6) у тексті Закону слова "загальні збори співвласників" в усіх відмінках замінити словами "загальні збори об'єднання" у відповідному відмінку.

2. У Законі України "Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 29, ст. 262; 2016 р., № 29, ст. 536; 2017 р., № 18, ст. 222; 2018 р., № 1, ст. 1):

1) частину п'яту статті 5 викласти в такій редакції:

"5. Замовник будівництва, колишній балансоутримувач багатоквартирного будинку або особа, яка здійснювала управління багатоквартирним будинком або його обслуговування/утримання, протягом

30 календарних днів з дня направлення відповідного звернення особою, уповноваженою співвласниками багатоквартирного будинку, забезпечує передачу співвласникам в особі їх об'єднання або особі, уповноваженій співвласниками у передбаченому цим Законом порядку:

одного комплексу проектної документації на будівництво та іншої технічної документації на багатоквартирний будинок згідно з переліком, визначеним центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері житлово-комунального господарства;

інформації та документів щодо діючих гарантійних зобов'язань стосовно будівельних робіт, виконаних під час будівництва та експлуатації багатоквартирного будинку, включаючи термін дії гарантійних зобов'язань, відомості про виконавця робіт, обсяг гарантійних зобов'язань тощо.

У разі відсутності документації на багатоквартирний будинок, визначеної абзацами другим і третім цієї частини, замовник будівництва, колишній балансоутримувач багатоквартирного будинку або особа, яка здійснювала управління багатоквартирним будинком або його обслуговування/утримання, протягом шести місяців з дня направлення відповідного звернення особою, уповноваженою співвласниками багатоквартирного будинку, відновлює її за власний рахунок та передає особам, визначеним абзацом першим цієї частини";

2) пункт 5 частини першої статті 6 викласти в такій редакції:

"5) знайомитися з протоколами зборів співвласників (крім конфіденційної інформації про фізичних осіб), власними листками опитування, зведеною інформацією про результати голосування кожного із співвласників (крім конфіденційної інформації про фізичних осіб), а також за власний рахунок робити з них виписки і копії та отримувати їх копії в електронній формі";

3) статтю 10 викласти в такій редакції:

"Стаття 10. Прийняття рішень щодо управління багатоквартирним будинком зборами співвласників

1. Співвласники приймають рішення щодо управління багатоквартирним будинком на зборах у порядку, передбаченому цією статтею. Якщо у багатоквартирному будинку в установленому законом порядку утворено об'єднання співвласників, проведення зборів та прийняття відповідних рішень здійснюються згідно із законом, що регулює діяльність об'єднань співвласників багатоквартирних будинків.

2. До повноважень зборів співвласників належить прийняття рішень з усіх питань управління багатоквартирним будинком, у тому числі про:

1) розпорядження спільним майном багатоквартирного будинку, встановлення, зміну та скасування обмежень щодо користування ним;

2) визначення управителя та його відкликання, затвердження та зміну умов договору з управителем;

3) обрання уповноваженої особи (осіб) співвласників під час укладання, внесення змін та розірвання договору з управителем, здійснення контролю за його виконанням;

4) визначення повноважень управителя щодо управління багатоквартирним будинком;

5) проведення поточного і капітального ремонтів, реконструкції, реставрації спільного майна багатоквартирного будинку та визначення підрядників для виконання таких робіт;

6) визначення дати та місця проведення наступних зборів співвласників;

7) визначення переліку та розміру витрат на управління багатоквартирним будинком;

8) відключення будинку від мереж (систем) централізованого постачання комунальних послуг у порядку, встановленому законом, і визначення системи подальшого забезпечення будинку комунальними послугами, за умови дотримання вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища;

9) вибір моделі організації договірних відносин з виконавцем комунальної послуги (укладення індивідуального та/або колективного договору про надання комунальної послуги).

3. Ініціатором зборів співвласників є ініціативна група, яка складається не менш як із трьох власників квартир або нежитлових приміщень, або управитель, обраний відповідно до цього Закону.

4. Збори співвласників у прийнятих в експлуатацію новозбудованих багатоквартирних будинках можуть бути проведені після державної реєстрації права власності на квартири та нежитлові приміщення, загальна площа яких становить більше половини загальної площі всіх квартир та нежитлових приміщень у такому будинку.

5. Збори співвласників приймають рішення з питань порядку денного з можливістю їх обговорення.

6. За технічної можливості може бути організовано участь у зборах співвласників окремих співвласників (їх представників) (за їхнім бажанням) дистанційно з використанням технічних засобів електронних комунікацій у режимі відеоконференції. Голосування таких співвласників (їх представників), крім голосування за обрання голови зборів, здійснюється шляхом заповнення ними листків опитування.

7. Повідомлення про проведення зборів співвласників направляється ініціатором зборів співвласників не пізніше ніж за 10 календарних днів до дня проведення зборів. Повідомлення в письмовій формі надається кожному співвласнику під власноручний підпис або надсилається рекомендованим листом на адресу квартири або нежитлового приміщення, що належить співвласнику в цьому багатоквартирному будинку. За складеною у довільній формі письмовою заявою (у тому числі у формі електронного документа) співвласника до ініціатора зборів співвласників, отриманою не пізніше ніж за 15 календарних днів до дня проведення зборів співвласників, повідомлення про проведення зборів співвласників надсилається такому співвласнику на іншу поштову адресу або на адресу електронної пошти чи з використанням інших технічних засобів електронних комунікацій, зазначених у такій заяві.

8. У повідомленні про проведення зборів співвласників повинна міститися інформація про:

1) ініціатора зборів співвласників;

2) дату, час та місце проведення зборів співвласників;

3) порядок денний зборів співвласників;

4) наявність/відсутність технічної можливості для участі співвласників у зборах співвласників дистанційно в режимі відеоконференції із зазначенням інформації щодо підключення до неї.

До повідомлення про проведення зборів співвласників можуть додаватися додаткові матеріали або інформація, що розглядатимуться на зборах.

9. Дата, час та місце проведення зборів співвласників обираються зручними для більшості можливих учасників зборів.

10. Збори співвласників веде голова зборів. Рішення про обрання голови зборів приймається більшістю голосів присутніх співвласників (їх представників), крім тих, які беруть участь у зборах дистанційно з використанням технічних засобів електронних комунікацій у режимі відеоконференції. При прийнятті такого рішення кожний присутній співвласник (його представник) має один голос незалежно від кількості та площі квартир або нежитлових приміщень, що перебувають у його власності.

11. Кожний співвласник (його представник) під час голосування має кількість голосів, пропорційну до частки належної співвласнику площі квартири або нежитлового приміщення у загальній площі всіх квартир та нежитлових приміщень, розташованих у багатоквартирному будинку, крім випадків, визначених частинами десятою та чотирнадцятю цієї статті.

Якщо квартира або нежитлове приміщення належить співвласникам на праві спільної часткової власності, належна кожному співвласнику площа квартири або нежитлового приміщення визначається відповідно до його частки у праві спільної часткової власності.

Якщо квартира або нежитлове приміщення належить співвласникам на праві спільної сумісної власності, для цілей цього Закону такі співвласники вважаються власниками рівних часток.

12. Рішення приймається шляхом поіменного голосування.

13. Рішення вважається прийнятим зборами співвласників, якщо за нього проголосували власники квартир та нежитлових приміщень, площа яких разом перевищує 50 відсотків загальної площі всіх квартир та нежитлових приміщень багатоквартирного будинку, крім рішень, визначених абзацами другим – сьомим цієї частини.

Рішення вважаються прийнятими зборами співвласників, якщо за них проголосували власники квартир та нежитлових приміщень, площа яких разом перевищує 75 відсотків загальної площі всіх квартир та нежитлових приміщень багатоквартирного будинку, з питань, зазначених:

1) у пункті 1 частини другої цієї статті, – у частині правочинів, що підлягають державній реєстрації відповідно до закону;

2) у пункті 5 частини другої цієї статті, – у частині проведення реконструкції, реставрації, капітального ремонту спільного майна багатоквартирного будинку, пов'язаних з:

відселенням осіб, які проживають у багатоквартирному будинку (крім випадків, якщо таке відселення необхідне для проведення робіт з ліквідації наслідків аварій, пожеж, збройної агресії та інших надзвичайних ситуацій);

формуванням нових або зникненням існуючих складових частин будівлі, споруди, що є самостійними об'єктами нерухомого майна (квартира, вбудоване, прибудоване чи вбудовано-прибудоване житлове та нежитлове приміщення у будівлі, споруді, гаражний бокс, машиномісце, інше житлове або нежитлове приміщення);

3) у пункті 8 частини другої цієї статті.

14. Якщо одна особа є власником квартир (квартири) та/або нежитлових приміщень, загальна площа яких становить 50 або більше відсотків загальної площі всіх квартир та нежитлових приміщень багатоквартирного будинку, рішення вважається прийнятим зборами співвласників, якщо за нього проголосували більш як 50 відсотків загальної кількості співвласників, крім рішень, визначених абзацами другим – сьомим цієї частини.

Рішення вважається прийнятим зборами співвласників, якщо за нього проголосували більш як 75 відсотків загальної кількості всіх співвласників, з питань, зазначених:

1) у пункті 1 частини другої цієї статті, – у частині правочинів, що підлягають державній реєстрації відповідно до закону;

2) у пункті 5 частини другої цієї статті, – у частині проведення реконструкції, реставрації, капітального ремонту спільного майна багатоквартирного будинку, пов'язаних з:

відселенням осіб, які проживають у багатоквартирному будинку (крім випадків, якщо таке відселення необхідне для проведення робіт з ліквідації наслідків аварій, пожеж, збройної агресії та інших надзвичайних ситуацій);

формуванням нових або зникненням існуючих складових частин будівлі, споруди, що є самостійними об'єктами нерухомого майна (квартира, вбудоване, прибудоване чи вбудовано-прибудоване житлове та нежитлове приміщення у будівлі, споруді, гаражний бокс, машиномісце, інше житлове або нежитлове приміщення);

3) у пункті 8 частини другої цієї статті.

15. Рішення зборів співвласників оформлюється протоколом, який повинен містити відомості про:

1) ініціатора зборів співвласників;

2) дату, час, місце проведення зборів співвласників (у тому числі інформацію про технічні засоби електронних комунікацій, з використанням яких співвласники брали участь у установчих зборах дистанційно в режимі відеоконференції);

3) загальну кількість співвласників багатоквартирного будинку;

4) загальну площу квартир та нежитлових приміщень у багатоквартирному будинку;

5) кожного співвласника (його представника), який взяв участь у зборах співвласників, у тому числі дистанційно з використанням технічних засобів електронних комунікацій у режимі відеоконференції, або письмовому опитуванні, а саме:

прізвище, ім'я, по батькові співвласника та його представника (у разі представництва особи);

номер квартири або нежитлового приміщення;

загальна площа квартири або нежитлового приміщення;

документ, що надає повноваження на голосування від імені співвласника (для представника);

6) обраного голову зборів співвласників;

7) порядок денний зборів співвласників;

8) підсумки голосування щодо кожного питання порядку денного зборів співвласників.

Протокол зборів співвласників підписує голова зборів співвласників.

16. Якщо в результаті проведення зборів співвласників для прийняття рішення не набрано кількості голосів "за" або "проти", встановленої частинами тринадцятою та чотирнадцятою цієї статті, проводиться письмове опитування співвласників, які не голосували на зборах співвласників. Письмове опитування співвласників проводиться протягом не більше ніж 45 календарних днів з дня проведення зборів співвласників. Якщо протягом зазначеного строку необхідну кількість голосів "за" не набрано, рішення вважається неприйнятним.

17. Письмове опитування проводиться ініціатором зборів співвласників та/або іншими співвласниками (за їхньою згодою), визначеними ініціатором зборів співвласників.

Письмове опитування може проводитися щодо одного або декількох питань одночасно.

18. Письмове опитування проводиться у письмовій та/або в електронній формі шляхом заповнення співвласниками листків опитування.

19. Кожний співвласник (його представник), який взяв участь у голосуванні під час проведення зборів співвласників або письмового опитування, заповнює листок опитування та підписує його власноруч або шляхом накладення електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, із зазначенням результату голосування ("за" або "проти").

20. Листки опитування, створені у паперовій формі, пронумеровуються, прощунуються та зберігаються уповноваженою співвласниками особою.

Листки опитування, створені у формі електронних документів та підписані шляхом накладення електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, зберігаються уповноваженою співвласниками особою на електронному носії інформації у форматі, що дає змогу перевірити їх цілісність на такому носії.

21. Листки опитування з питань розпорядження спільним майном багатоквартирного будинку є невід'ємною частиною протоколу зборів співвласників.

22. Листок опитування повинен містити такі відомості:

- 1) дата опитування;
- 2) прізвище, ім'я, по батькові співвласника;
- 3) номер квартири або нежитлового приміщення;
- 4) загальна площа квартири або нежитлового приміщення;
- 5) документ, що підтверджує право власності співвласника на квартиру чи нежитлове приміщення, або відомості, які містяться у Державному реєстрі

речових прав на нерухоме майно, про реєстрацію права власності співвласника на квартиру чи нежитлове приміщення;

6) документ, що надає повноваження на голосування від імені співвласника (для представника);

7) питання до співвласника – пропозиція у вигляді резолюції, щодо якої учаснику опитування пропонується відповісти "за" або "проти". Питання повинно бути чітко і зрозуміло сформульоване, що не допускає різних тлумачень;

8) відповідь співвласника "за" або "проти" щодо кожного питання окремо;

9) власноручний або електронний підпис, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, співвласника та особи, яка проводила опитування.

23. Голосування представником співвласника здійснюється в порядку представництва згідно з вимогами цивільного законодавства.

24. Примушення співвласників (їх представників) до голосування за або проти прийняття відповідного рішення чи надання їм будь-якої винагороди при проведенні голосування під час зборів співвласників або письмового опитування співвласників забороняється.

25. При підрахунку голосів враховуються голоси, подані співвласниками (їх представниками), у тому числі співвласниками (їх представниками), які взяли участь у зборах співвласників дистанційно з використанням технічних засобів електронних комунікацій у режимі відеоконференції, під час проведення зборів співвласників та письмового опитування.

Кожний співвласник (його представник) може проголосувати з одного питання лише один раз.

26. Протокол зборів співвласників з питань, зазначених у пунктах 2 і 3 частини другої цієї статті, складається не менш як у двох примірниках, один з яких зберігається в управителя, а другий передається на зберігання до виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради за місцем розташування багатоквартирного будинку, який розміщує резолютивну частину рішення, прийнятого зборами співвласників, на своєму офіційному веб-сайті.

Порядок зберігання виконавчими комітетами сільських, селищних, міських рад протоколів зборів співвласників та розміщення ними на офіційному веб-сайті інформації про рішення, прийняті такими зборами, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

27. Повідомлення про прийняті зборами співвласників рішення із зазначенням результатів голосування з кожного питання не пізніше 15 календарних днів з дня проведення зборів співвласників або завершення строку, встановленого для проведення письмового опитування (у разі його

проведення), надаються в письмовій формі кожному співвласнику під власноручний підпис або надсилаються рекомендованим листом на адресу квартири або нежитлового приміщення, що належить співвласнику в цьому багатоквартирному будинку. За складеною у довільній формі письмовою заявою (у тому числі у формі електронного документа) співвласника повідомлення про прийняті зборами співвласників рішення надсилаються йому на адресу електронної пошти чи з використанням інших технічних засобів електронних комунікацій за контактними даними, зазначеними у заяві. У такому разі надання такому співвласнику або надсилення йому рекомендованим листом повідомлення про прийняті зборами співвласників рішення не вимагається.

28. Рішення зборів співвласників є обов'язковими для всіх співвласників, включаючи тих, які після прийняття таких рішень набули право власності на квартиру чи нежитлове приміщення.

29. За рішенням зборів співвласників повноваження щодо прийняття рішень стосовно спільного майна, яким користується лише певна група співвласників (власники квартир та нежитлових приміщень, розташованих в одному під'їзді або секції багатоквартирного будинку, тощо), за умови що при цьому не порушуються права інших співвласників, можуть бути передані цій групі співвласників (крім рішень щодо вчинення правочинів стосовно розпорядження спільним майном, які підлягають нотаріальному посвідченню та/або державній реєстрації). Рішення щодо спільного майна приймаються зборами такої групи співвласників та доводяться до її відома у порядку, передбаченому цією статтею. Рішення зборів групи співвласників є обов'язковими для такої групи співвласників та виконуються за її рахунок. Рішення зборів групи співвласників у письмовій формі доводяться до відома управителя не пізніше 15 календарних днів з дня проведення зборів групи співвласників або завершення строку, встановленого для проведення письмового опитування (у разі його проведення), а до відома інших співвласників – у спосіб, визначений зборами співвласників у рішенні щодо передачі таких повноважень.

Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосували власники квартир та нежитлових приміщень, площа яких разом перевищує 75 відсотків загальної площі всіх квартир та нежитлових приміщень відповідної групи (під'їзд, секція багатоквартирного будинку тощо). Якщо одна особа є власником квартир (квартири) та/або нежитлових приміщень, загальна площа яких становить 50 або більше відсотків загальної площі всіх квартир та нежитлових приміщень відповідної групи (під'їзд, секція багатоквартирного будинку тощо), рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більш як 75 відсотків загальної кількості власників усіх квартир та нежитлових приміщень відповідної групи (під'їзд, секція багатоквартирного будинку тощо).

30. Передбачені цією статтею електронні документи створюються з дотриманням законів України "Про електронні документи та електронний документообіг", "Про електронні довірчі послуги";

4) абзац другий частини п'ятої статті 11 викласти в такій редакції:

"Управитель протягом одного місяця з дня підписання з ним договору про надання послуг з управління багатоквартирним будинком (змін до нього) зобов'язаний надати під власноручний підпис або надіслати рекомендованим листом кожному співвласнику примірник такого договору (змін до нього), завіреним підписом управителя. За складеною у довільній формі письмовою заявою (у тому числі у формі електронного документа) співвласника примірник договору у електронній формі надсилається йому на адресу електронної пошти чи з використанням інших технічних засобів електронних комунікацій за контактними даними, зазначеними у заяві. У такому разі надання такому співвласнику або надсилення йому рекомендованим листом примірника договору не вимагається";

5) статтю 13 доповнити пунктом 5¹ такого змісту:

"5¹. Установити, що на період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, та протягом одного року з дня його припинення або скасування на місцевості, що входить до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованих територій, управитель має право самостійно (без рішення або погодження зборів співвласників):

1) приймати рішення про реконструкцію та/або ремонт, у тому числі капітальний, багатоквартирного будинку, пошкодженого внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією, за рахунок коштів і майна співвласників, отриманих від таких цілей як безоплатна безповоротна (у тому числі грантова) допомога від фізичних, юридичних осіб, територіальних громад, держави Україна, іноземних держав та міжнародних організацій. Така реконструкція та/або ремонт не повинні передбачати:

зміну функціонального призначення об'єкта або його складових частин, що є самостійними об'єктами нерухомого майна (квартира, вбудоване, прибудоване чи вбудовано-прибудоване житлове та нежитлове приміщення у будівлі, споруди, гаражний бокс, машиномісце, інше житлове або нежитлове приміщення);

зміну кількості поверхів об'єкта;

формування нових або зникнення існуючих складових частин будівлі, споруди, що є самостійними об'єктами нерухомого майна (квартира,

вбудоване, прибудоване чи вбудовано-прибудоване житлове та нежитлове приміщення у будівлі, споруди, гаражний бокс, машиномісце, інше житлове або нежитлове приміщення);

2) укладати договори про отримання безоплатної безповоротної допомоги на реконструкцію та/або ремонт багатоквартирного будинку (квартир, нежитлових приміщень, спільного майна багатоквартирного будинку);

3) укладати договори, необхідні для виконання робіт, визначених підпунктом 1 цього пункту, за умови що загальна сума за такими договорами не перевищуватиме суми коштів та вартості майна, отриманих від таких цілей як безоплатна безповоротна (у тому числі грантова) допомога від фізичних, юридичних осіб, територіальних громад, держави Україна, іноземних держав та міжнародних організацій.

Кошти безоплатної безповоротної допомоги на реконструкцію та/або ремонт багатоквартирного будинку управитель зобов'язаний за кожним багатоквартирним будинком, що перебуває в його управлінні, зарахувати на окремий банківський рахунок, відкритий відповідно до частини третьої статті 18 Закону України "Про житлово-комунальні послуги". Такі кошти є власністю співвласників багатоквартирного будинку та використовуються виключно за цільовим призначенням.

Управитель не має права стягувати із співвласників додаткові кошти на реконструкцію та/або ремонт багатоквартирного будинку (квартир, нежитлових приміщень, спільного майна багатоквартирного будинку), якщо співвласники в установленому цим Законом порядку не приймали рішення про відповідні роботи (заходи) та витрати їх фінансування.

Повноваження управителя, передбачені цим пунктом, можуть бути достроково припинені за рішенням зборів співвласників".

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня його опублікування, крім підпункту 5 пункту 1 та підпункту 5 пункту 2 розділу I цього Закону, які набиратимуть чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Об'єднанням співвласників багатоквартирних будинків та асоціаціям об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, статуту яких затверджені до набрання чинності цим Законом, забезпечити приведення таких статутів у відповідність із цим Законом протягом трьох років з дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ.

Протягом трьох років з дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, положення статутів об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, асоціацій об'єднань співвласників багатоквартирних будинків є чинними в частині, що відповідає законодавству на день набрання чинності цим Законом.

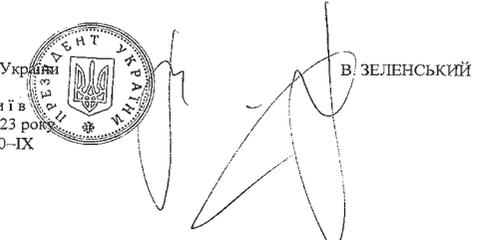
Абзац другий цього пункту не застосовується після внесення змін до статутів об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, асоціацій об'єднань співвласників багатоквартирних будинків.

3. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня опублікування цього Закону:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

забезпечити перегляд і приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
14 липня 2023 року
№ 3270-ІХ

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ